

MEMO

Onderwerp:
Vleermuisonderzoek Aviko Steenderen

Apeldoorn,
9 oktober 2014

Van:
Bas van den Dries

Afdeling:
Divisie Water & Milieu Apeldoorn

Aan:
Maurice Gemmeke

Projectnummer:
B03203.000028.0600

Opgesteld door:
Bas van den Dries

Ons kenmerk:
078077828:0.1

Kopieën aan:

DIVISIE WATER & MILIEU

Inleiding

Aanleiding

Aviko B.V. heeft de wens om een nieuw vrieshuis te bouwen op haar bedrijventerrein ten oosten van de Doctor A. Ariensstraat te Steenderen. Op deze manier kan het bedrijf verder groeien. Vanwege deze nieuwe ontwikkelingen heeft ARCADIS in september 2014 een quickscan onderzoek uitgevoerd in het plangebied ('Quickscan Vrieshuis Aviko', 4 september 2014, kenmerk; 077930075:0.3). Uit de quickscan is gebleken dat er onderzoek gedaan dient te worden om de aan- of afwezigheid van vleermuizen vast te stellen. Dit om te voldoen aan de minimale onderzoekverplichting om alle mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten in beeld te brengen.

In verband met het aanleggen van een toegangsweg (bijlage 1) als verbinding tussen het bestaande bedrijfsterrein en het geplande vrieshuis aan de oostzijde van de Doctor A. Ariensstraat zal aan weerszijden van de straat een aantal bomen worden gekapt (3 à 4 stuks). In dit rapport worden de onderzoeksresultaten gepresenteerd van het in 2014 door ARCADIS uitgevoerde vleermuisonderzoek aan het voorkomen van vleermuizen in en nabij deze geplande toegangsweg inclusief effectbeoordeling en toetsing van de ingreep.

Beschrijving planlocatie

Langs de Doctor A. Ariensstraat bevindt zich een laan beplant met Hollandse Linde. Deze loopt aan de zuidkant door in de bebouwde kom van Steenderen van het plangebied en eindigt noordelijk bij het begin van het landelijke gebied. In het zuidelijk deel van het plangebied bevindt zich voor het hoofgebouw van de Aviko een grasveld met enkele bomen. Langs de oostzijde van Doctor A. Arienstraat bevinden zich akkers, cultuurgrasland, een watergang en een wadi.

Voorgenomen ingreep

Om de toegangsweg tussen het nieuwe en huidige bedrijventerrein van Aviko te realiseren is voorzien in:

- De kap van enkele bomen langs de Doctor A. Ariensstraat

Onderzoeksmethodiek vleermuizen 2014

Het vleermuisonderzoek heeft plaatsgevonden in september en de eerste helft van oktober, te weten op:

- Woensdagavond 10 september (20:15-22:30)
- Woensdagavond 8 oktober (18:50- 21:00)

De weersomstandigheden staan in onderstaande tabel vermeld.

Data	Weersomstandigheden
10 september (avond)	14 °C, droog, licht bewolkt, 2 Bft
8 oktober (avond)	13 °C, droog, zwaar bewolkt, 3 Bft

De onderzoeken zijn uitgevoerd door ecologen van ARCADIS. Beide avonden was het geschikt weer om vleermuizen te inventariseren.

Het onderzoek is uitgevoerd met een batdetector van het type Pettersson D240X en een Batlogger, met een opnamefunctie heeft voor in het veld lastig determineerbare soorten. Opnames van de pulsen van vleermuizen in of nabij de planlocatie zijn met behulp van een softwarepakket (BatExplorer) geanalyseerd. Het maken van opnames is voor enkele soortgroepen van groot belang, omdat determinatie in het veld op basis van pulsgeluiden vaak niet afdoende is voor de exacte soortbepaling. Dit geldt onder andere voor beide soorten grootoorvleermuizen en de soorten van het geslacht *Myotis*.

De vermelde onderzoeksdata voldoen grotendeels aan de voorgeschreven onderzoeksintensiteit voor het onderzoek naar zomerverblijfplaatsen en balts- en najaarsverblijfplaatsen zoals deze in het Vleermuisprotocol (GaN, 2013) opgenomen is. Het uitgevoerde onderzoek geeft echter voldoende inzicht om het belang van de te kappen bomen en de directe omgeving in beeld te brengen en het gebruik van het plangebied door vleermuizen te bepalen.

Effectbeoordeling

Tijdens de veldbezoeken is alleen gewone dwergvleermuis aangetroffen (Tabel 3 bijlage IV HR - Flora- en faunawet). De functie van het gebied voor de soort is aan de hand van de kernaspecten van het leefgebied van vleermuizen (te weten verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes) toegelicht.

Vliegroute en foerageergebied

De gehele Doctor A. Ariensstraat wordt gebruikt door meerdere individuen van de gewone dwergvleermuis. De straat vormt door de aan weerszijden aanwezige bomen een lijnvormig element en wordt gebruikt als vliegroute en als foerageergebied. Hierbij is waargenomen dat het foerageren

niet overal even sterk aanwezig is. Op de plaats van de te kappen bomen zijn geen foerageerwaarnemingen gedaan van de soort tijdens beide bezoeken.

De locatie waar de ingreep gepland is, is zeer sterk verlicht en er is sprake van veel achtergrondgeluid. Deze verstoring wordt veroorzaakt zowel vanaf het bedrijfsterrein als door verkeer wat hier vanwege een versmalling weer optrekt of afremt en de hier bijbehorende verlichting. De hoge mate van verstoring verklaart mede dat op de plaats van de voorgenomen ingreep geen foerageerwaarnemingen zijn gedaan. In beide delen van de laan, ten noorden en zuiden van de geplande toegangsweg waar de verlichting- en geluidsverstoring veel beperkter is zijn wel foerageerwaarnemingen van de gewone dwergvleermuis gedaan.

Gewone dwergvleermuis die afkomstig is uit de bebouwing aan de rand van het dorp gebruikt de locatie wel als onderdeel als van zijn vliegroete. Door het kappen van enkele bomen - waarbij een onderbreking van ca. 10 meter ontstaat - verandert deze functie niet (als maximale onderbreking waarbij een lijnvormig element nog functioneert wordt ca. 30 m gehanteerd). In dezelfde laan zijn grotere afstanden tussen de linden dan de opening die zal ontstaan door de voorgenomen ingreep. Daarom zal het lijnelement intact blijven en blijft de vliegroete ondanks de ingreep in stand.

Verblijfplaatsen

Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen. Op de plaats van de te kappen bomen zijn geen baltsverblijf indicerende waarnemingen (bv. social call, zwermen) gedaan van de soort tijdens beide bezoeken. Verwacht wordt dat de gewone dwergvleermuis de bebouwing aan de rand van het dorp gebruikt als vaste rust- en/of verblijfplaats. Daarnaast is de locatie waar de ingreep gepland is zeer sterk verlicht en is er sprake van veel achtergrondgeluid. Deze verstoring wordt veroorzaakt zowel vanaf het bedrijfsterrein als door verkeer wat hier vanwege een versmalling weer optrekt of afremt en de hier bijbehorende verlichting. De hoge mate van verstoring bepaalt dat de te kappen bomen, en de bomen direct daaromheen, niet geschikt zijn als verblijfplaats.

In tabel 1 zijn de effecten op de kernaspecten van het leefgebied van de vleermuizen en de toetsing daarvan (wel of geen overtreding van de verbodsbepalingen Flora- en faunawet) samengevat.

Tabel 1: Toetsing aan de Flora- en faunawet

Effecten op de gewone dwergvleermuis	Overtreding verbodsbepalingen
Vernietiging vaste rust- en verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis	Nee
Verlies foerageergebied gewone dwergvleermuis	Nee
Verlies vliegroutes gewone dwergvleermuis	Nee

Conclusie en aanbevelingen

Binnen het plangebied komt de zwaar beschermde soort gewone dwergvleermuis voor (Tabel 3 bijlage IV HR - Flora- en faunawet). De belangrijkste conclusies uit het vleermuisonderzoek zijn:

- De voorgenomen ingreep heeft geen negatief effect op vaste rust- en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.
- De voorgenomen ingreep heeft geen negatief effect op het beschikbare foerageergebied voor de lokaal verblijvende gewone dwergvleermuizen.

- De voorgenomen ingreep heeft geen negatief effect op een primaire vliegroute van gewone dwergvleermuizen.

Aanbevelingen

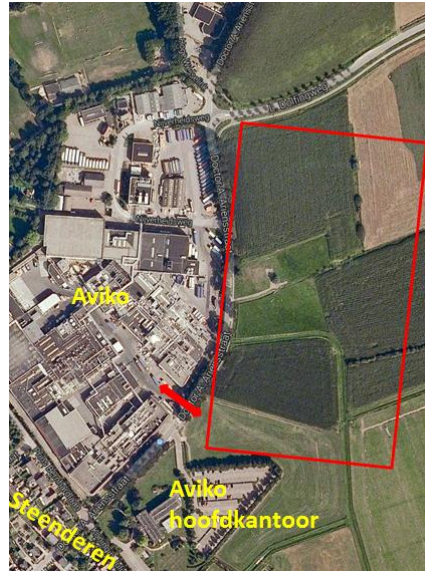
Voer de werkzaamheden bij daglicht uit. Dit voorkomt dat vleermuizen meer lichthinder ondervinden tijdens het foerageren/migreren dan in de huidige situatie. Indien toch noodzakelijk hanteer dan de volgende randvoorwaarden:

- Tijdens de werkzaamheden dient geen gebruik te worden gemaakt van felle, uitstralende lichtbronnen (zorg ervoor dat de lichtbundel gericht is op de werkzaamheden en niet naar buiten), vooral rond schemertijden, om negatieve effecten op foeragerende vleermuizen te voorkomen.
- Gebruik vleermuisvriendelijke lichtbronnen (amberkleurig) om verstoring verder te beperken.

Bijlage 1: Overzicht plangebied

Figuur 1. Doctor A. Ariensstraat met de lindebomen waarvan enkele verdwijnen bij de voorgenomen ingreep.

Figuur 2. Ligging toegangsweg (rode pijl) naar de uitbreiding van het terrein van Aviko (rode rechthoek).